

(www.strategy.bg)

Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 10.01.2024 г. - 09.02.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #8501-K

Област на политика: Архив - Околна среда

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на околната среда и водите

Тип носител: Национално

Проектът на постановление е разработен във връзка с необходимостта от пълно транспониране на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници. С наредбата се дефинира новото разширено приложно поле на критериите за устойчивост на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса – те се прилагат за по-широк кръг горива, като към досегашните биогорива и течни горива от биомаса се добавят газообразните и твърдите горива от биомаса, като се въвеждат специфични, подлежащи на особен ред за доказване критерии за устойчивост на горивата, произведени от селскостопанска биомаса и от горскостопанска биомаса.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на околната среда и водите

Адрес: София, София 1000, бул. Княгиня Мария Луиза № 22

Електронна поща: edno_gishe@moev.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[01_Doklad_PMS_NID_ZEVI_MOSV_i_MZH\(1\).pdf - вер. 1.0 | 10.01.2024](#)

[02_Proekt_PMS_NID_ZEVI_MOSV_i_MZH_v-2.pdf - вер. 1.0 | 10.01.2024](#)

[3-1_Corrected-Оценка на въздействието-Clean.pdf - вер. 1.0 | 10.01.2024](#)

[Становище-МА-1840.30г.2023 ОВ \(3\).pdf - вер. 1.0 | 10.01.2024](#)

[Становище на „Джи Ем Ай Верифай“, получено по електронна поща на 9 февруари 2024 година - вер. 1.0 | 09.02.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Топлофикация Бургас (09.02.2024 14:34)

Становище от Топлофикация-Бургас

В Наредбата не става ясно къде е мястото на топлофикациите в йерархията за оползотворяване на биомаса при производство на топлинна и електрическа енергия (не произвеждаме, не въвеждаме суровини за производство на такива горива и не пускаме на пазара такива горива за крайна употреба, кой всъщност е икономически оператор по смисъла на Наредбата?).

Липсва информация за определените заинтересовани страни, които ще бъдат засегнати от предложеното изменение, както и за потенциалните значителни икономически, социални и екологични въздействия в резултат от изпълнението на промените върху малките и средните предприятия. Със Становище по екологична оценка №1-2/08.08.2012 г. на министъра на околната среда и водите е съгласуван „Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници 2011-2020 г.". В т.Б.2. от „Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на плана" е заложено да се предвиди въвеждане на стимули за добиване и използването на биогорива. Топлофикациите вложиха огромни ресурси за привеждане на производствата в съответствие с европейското и родното законодателство, като се въведоха в експлоатация котли на биомаса, обособиха се

складове за съхранение на биомаса, създаде се организация за доставка и оползотворяване на биомаса. Новите изисквания към топлофикациите биха утежили допълнително производителите на топлинна и електрическа енергия, респективно крайния потребител.

Остава голяма въпросителна относно целите и постигнатия ефект от предложените изменения и допълнения.

Добре би било да се предвиди публично достъпната информация за икономическите оператори, които отговарят на заложените в наредбата критерии, която информация да бъде структурирана в официалните сайтове на институциите по начин, който е лесен за онлайн навигиране (подобно на публичния регистър на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци).

Предвид отворената наказателна процедура срещу България заради липса на транспониране в националното законодателство на Директива 2018/2001 на Европейският парламент и Съвета се провежда обществено обсъждане за допълнения в горепосочената Наредба и в тази връзка правим следните допълнителни предложения:

Факт е, че липсата на прозрачни правила и на съгласуваност между различните административни разрешаващи органи, забавя внедряването на нови технологии на енергия от възобновяеми източници. С подзаконовата нормативна уредба следва да се въведат опростени административни процедури и да се определят по-кратки срокове за издаването на разрешения от компетентните органи за инсталации, представляващи иновативни технологии в областта на използването на биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса.

В тази връзка следва нормативно да се запълнят и празнините относно обучението и квалификационната подготовка на кадри работещи в тези сектори, като се предвидят стимули за обучаващите се и да се предвидят съответните облекчения за онези работодатели, които въвеждат нови технологични инсталации в своите производствени предприятия.

Автор: Българска асоциация на циментовата индустрия (09.02.2024 12:18)

Становище от БАЦИ - 4

Резитба, дърва за огрев кора от гората Съгласно член 38, параграф 5 от Изпълнителен регламент (ЕС) 2018/2066 те са остатъци от горското стопанство, така че се изисква прилагането на критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите* на RED II. От резитбите, дърва за огрев, кори от дънери, идват от частни лица, горски служби или местна власт, те трябва да са резултат от договор,

например за събиране на клони от природни бедствия и да изглеждат като дадени с някакъв документ (напр. товарителница), в противен случай заверка от Изисква се призната от ЕС схема. FSC (Forest Stewardship Council) не е призната от ЕС схема. Рециклирани дървени стърготини, т.е. дървени стърготини, произведени от рециклирането на отпадъци от дървени опаковки (палети, каси) Произходът на дървените стърготини трябва да се докаже, ако идва от отпадъци от дървени опаковки, а не от неустойчива дървесина. Следователно е необходима съответната товарителница / фактура, когато дървените стърготини са класифицирани като отпадък и са придружени от документите, изисквани от НМА. В този случай се счита за устойчив твърд отпадък*. В противен случай заверка от изисква се схема, призната от ЕС. Суха утайка от отпадъчни води (DSS - Dry Sewage Sludge) от EYDAP - Psytalia По дефиниция се счита за отпадък съгласно Директивата 2008/98/ЕО. Въз основа на параграфи 3.4.2 и 3.4.6.4 от Ръководен документ №3, той се счита за устойчиво твърдо вещество отпадъци*. Съответната товарителница / фактура и документите, изисквани от ИМА, са достатъчно. Разпоредбите, посочени в параграфи 9.5.1 и 9.5.3 от Ръководен документ № 3, също се прилагат. Спално бельо – Текстилни материали/ CDF (Произведени от килими Гориво) По дефиниция това е продукт на промишлена обработка, така че фракцията от биомаса се счита за устойчив твърд отпадък*. The съответна бележка за доставка/фактура или документи, изисквани от НМА за управлението на материала като отпадък и/или MSDS или еквивалент на CDF материала е достатъчен. Това е смесено гориво от биомаса и процентът на биомасата трябва да бъде изчислен съгласно член 39 от Изпълнителен регламент (ЕС) 2018/2066. Ако CDF се доставя от търговец (който е напр. снабдяване от чужбина и произходът на материала не е ясен), допълнителни сертификати за устойчивост (PoS) са необходими за проследяване на цялата мрежа за доставки. RDF (Refused Derived Fuel) / SRF (Solid Recovered Fuel) По дефиниция се счита за отпадък съгласно Директивата 2008/98/ЕО. Въз основа на параграфи 3.4.2 и 3.4.6.4 от Ръководен документ № 3, фракцията от биомаса се счита за устойчиво твърдо вещество отпадъци*. Достатъчни са съответната транспортна бележка/фактура или документи, изисквани от НМА за управление на материала като отпадък и/или Информационен лист за безопасност (SDS) или еквивалент на RDF/SRF материала. Това е смесено гориво от биомаса и процентът на биомасата трябва да бъде изчислен съгласно член 39 от Изпълнителен регламент (ЕС) 2018/2066. SAF (устойчива авиация Горива) Изисква се сертифициране по призната от ЕС схема. Прилагат се съответните разпоредби на (9). Използвани масла за готвене (UCO) Изисква се сертифициране по призната от ЕС схема. Хидротретирано растително масло (HVO), т.е. дизел, получен от съвместната обработка на UCO и дизел, с 10% процент UCO в сместа. Изисква се сертифициране по призната от ЕС схема. * За устойчиви твърди отпадъци се прилагат само критерии за намаляване на емисиите, стига датата на издаване на лиценза за експлоатация на съоръжението да е след 1 януари 2021 г.

Автор: Българска асоциация на циментовата индустрия (09.02.2024 12:17)

Становище от БАЦИ - 3

Пелети от селскостопански отпадъци (слънчоглед, оризови люспи и др.). От определение тези вещества се считат за отпадъци въз основа на Директива 2008/98/ЕК. Въз основа на параграфи 3.4.2 и 3.4.6.4 от Ръководен документ №3, това е устойчив твърд отпадък*. Съответният бележка за доставка / фактура от домашни съоръжения, където неговият лиценз за експлоатация посочва, че това е неговата дейност и/или Информационният лист за безопасност на материала (SDS) е достатъчен. Необходими са ни и данни за съдържанието на биомаса, ако това е смесена биомаса гориво (вижте параграф 9.4 от Ръководен документ №3). Във всеки случай се прилагат разпоредбите на член 39 от Изпълнителен регламент (ЕС) 2018/2066 относно определянето на фракцията на биомасата. Ако пелетите идват от търговец (който напр. източници от чужбина и произходът на материала не е ясен), Информационен лист за безопасност (SDS) и данни за съдържанието на биомаса от доставчика са необходими, ако е смесено гориво от биомаса (вижте параграф 9.4 от Ръководен документ № 3). Във всеки случай се прилагат разпоредбите на член 39 от Изпълнителен регламент (ЕС) 2018/2066 относно определянето на фракцията на биомасата. Също така в този случай са необходими допълнителни сертификати за устойчивост (PoS) за проследяване на цялата мрежа за доставки. Настъргани гуми от използвани гуми / ASR (Остатъци от автомобилни шредери) Въз основа на параграфи 3.4.2, 3.4.6.2 и 9.5.5 от Ръководен документ №3, фракцията от биомаса се счита за устойчив твърд отпадък*. Тя е смесена гориво от биомаса, за което се прилагат разпоредбите, посочени в 9.2 от Ръководен документ № 3. Достатъчна е съответната бележка за доставка/фактура от местното съоръжение, където лицензът за работа посочва, че това е неговата дейност и/или Информационен лист за безопасност на материала (SDS). За ASR, съответната товарителница / фактура от домашни съоръжения, където лицензът му за експлоатация посочва, че това е неговата дейност, т. е. ОТКЗ, е достатъчно. Той трябва да бъде отбелязан като отпадък в товарителницата и придружен от документите, изисквани от ЕМА. Като алтернатива може да бъде придружено от информационния лист за безопасност (SDS) на ASR материала. Ако идва от търговец (който е напр. снабдяване от чужбина и произходът на материала не е ясен),допълнително са необходими сертификати за устойчивост (PoS) за проследяване на цялата мрежа за доставки.

Автор: Българска асоциация на циментовата индустрия (09.02.2024 12:17)

Становище от БАЦИ - 2

Разбивка на съществуващите потоци от източници на биомаса и тяхното посочено боравене от PES инсталации в съответствие с член 38 от Регламент (ЕС) 2018/2066. Плодови ядки (костилки) и други свързани вещества (напр. маслинови ядки) в хранително-вкусовата промишленост Тези вещества се считат за отпадък съгласно Директива 2008/98/ЕО, (4) съответно. Въз основа на параграфи 3.4.2, 3.4.6.4 и 9.5.9 от Ръководен документ № 3, (3) приложими, те се считат за устойчиви твърди отпадъци*. По-конкретно, параграф 3.4.6.4 гласи: „Ако на инсталацията използва биомаса за изгаряне и биомасата е отпадък (или остатък, различен от селскостопански, аквакултурни, рибни и горски остатъци), генериран от самата инсталация, операторът трябва само да изпълни задачата за класифициране на материала. Ако се установи, че категорията отпадъци (или остатъци, различни от остатъци от земеделие, аквакултури, рибарство и горско стопанство) се прилага, не

се прилагат други критерии RED II. Въпреки това дали в този случай се изисква доказателство за устойчивост от схема за сертифициране или не зависи от начина, по който държавата-членка транспонира RED II в националното законодателство. Операторът на такава инсталация ще трябва да вземе предвид националното законодателство, когато изготвя своя план за мониторинг. Ако съоръжението набавя сърцевините от трети лица, съответната транспортна бележка/фактура и удостоверение от доставчика, че ядрото е промишлен страничен продукт от другото съоръжение или алтернативно, че е отпадък от другото съоръжение и се управлява като такъв, е достатъчно. Предпоставка е декларирането им пред ЕМА като отпадък с ЕКА код. Сърцевина (извлечена от сърцевина) Счита се за отпадък съгласно Директива 2008/98/ЕО. Базиран на параграфи 3.4.2, 3.4.6.4 и 9.5.9 от Ръководен документ №3, това са устойчиви твърди отпадъци*. Съответната бележка за доставка / фактура и удостоверение от маслобойната, че сърцевината е страничен продукт от това съоръжение е достатъчна.

Автор: Българска асоциация на циментовата индустрия (09.02.2024 12:16)

Становище от БАЦИ - 1

От името на БАЦИ, моля да приемете следните предложения: да се дефинира изрично какво е "отпадък" по смисъла на чл. 6, в ДР на наредбата, като се препрати към Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците. Да се уточни изрично за 2023 г., че няма да се прилага наредбата. Да се използват добри работещи практики, които бъдат имплементирани и в нашата наредба: в Гърция напр. са и изключени изрично от сертификация и определени категории отпадъци от селското стопанство, когато идват директно от производителя. Подкрепяме становището на „Агрополихим“ АД.

Представяме извадка от Ръководен документ в Гърция, с добри практики относно биомасата, които молим да бъдат взети предвид в окончателните текстове на наредбата.

Автор: Мирослава Цветкова (05.02.2024 13:45)

Становище на "Агрополихим" АД

Последните две години „Агрополихим“ АД намали драстично консумацията на природен газ като гориво за производство на топлинна енергия за технологични нужди, заменяйки го с твърдо гориво от биомаса със селскостопански произход (слама от пшеница / ечемик).

В отглеждането на двете култури са утвърдени различни стандарти, в това число и такива спрямо почвите и вида на площите, върху които те се произвеждат. Биологичното развитие на растенията и извършваните агротехнически мероприятия позволяват отглеждане и рекултивиране на пшеница и ечемик **единствено от полета, трайно предназначени за земеделски нужди.** Обективната

невъзможност за култивирането им от площи, разположени върху горски и други залесени райони или попадащи в затревени площи, мочурища или торфища прави неприложими спрямо зърнопроизводителите (доставчиците на слама), **въведените критерии за устойчивост съгласно обсъжданите промени в Наредбата за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса и свързаните с нея актове.**

Тези и редица други аргументи показват нуждата от отпадане на необходимостта за сертифициране на земеделските производители като икономически оператори по смисъла на чл. 40, ал. 1 от ЗЕВИ. Същото би създадо както редица административни тежести, непосилни за земеделците, така и би лишило от икономическа целесъобразност осъществяването на дейност по събиране и продажба на остатъчни продукти – слама от пшеница и ечемик.

Становището на Агрополихим, като участник в Европейската схема за търговия с емисии е, че твърдото гориво от биомаса (слама от семеделска продукция) следва да бъде изключено от изискването за сертифицирано доказване на устойчив произход.

Автор: Emil Mihaylov (12.01.2024 10:48)

Становище на ИББ -4

През 2025-26 г. ИББ стартира строителството върху 2 дка в ИЗ-Божурище, на Научно-Приложен SGB-Център и на първата в света 50м висока пилотна инсталация за добив на над 5,000 тона SGB на ден и на няколко вида свръхевтини чисти горива, храни и материали . Идеята ни е да положим началото на едно бъдещо снабдяване на София - а по-нататък и на други градове, с почти безплатна зелена енергия, горива, храни, структурни материали, медикаменти .

След успешния старт и тестов период, десетки подобни - но много по-големи В-Ферми ще бъдат построени из цялата страна, първо в най-изостаналите и бедни райони, с цел разкриване на хиляди нови високоплатени работни места за биофермери с бели престилки и таблет в ръка, и създаване на устойчив, високорентабилен поминък в тези опустяващи региони .Това ще се отрази неминуемо на демографската картина в тези райони, както и в цялата ни страна .

На база SGB-Техологията и огромните предимства които тя предлага за реализиране на гигантски приходи от експорт и мощен тласък на икономиката, ИББ разработи програмите "БГ-Развитие" - bg-razvitie.alle.bg и "Зелен Трилионен Фонд" - green-trillion.alle.bg за неограничено грантово финансиране на мащабни макроикономически проекти, изпълнението на които проекти би умножило многократно сегашният ни БВП и би наредило България сред най-богатите страни в света, само в рамките на десетина години .

Автор: Emil Mihaylov (12.01.2024 10:32)

Становище на ИББ - 3

Освен като директно гориво за ТЕЦ-овете - за което не е необходимо почти никакво преустройство на оборудването, и което ще предпази нарязването на ТЕЦ-овете (активи за милиарди) на скрап, SGB е и перфектна суровина за добив и на редица други видове газове, течни и твърди биогорива като Зелен Биометан, Каталитичен Биоводород, Биоетанол - biogas.all.bg, Biodизел - biodizel.alle.bg, OFO-Биогориво - ofomobile.alle.bg , Кокс-Биовъглен за Металургията - biochar.alle.bg , Прахово Гориво за газо-прахови турбини, както и за редица видове стерилно-чисти храни - hrani.alle.bg, фуражи, торове, влакна, биополимери, медикаменти и много други продукти с извънредно високо търсене на международните пазари и с висока принадлежна стойност.

Автор: Emil Mihaylov (12.01.2024 10:22)

Становище на ИББ - 2

SGB може да се ползва директно като стерилно-чисто, 100% карбон-неутрално биогориво-заместител на въглищата и газа в ТЕЦ-овете, което да се произвежда във Вертикални Ферми, в обеми от десетки хиляди тонове дневно, на място, в двора на ТЕЦ-а, с CO₂ от коминните газове на ТЕЦ-а и 100% рециклируема вода, на почти нулева себестойност. Калоричността на сухата SGB е колкото на лигнитните въглища - 17MJ/kg (6kW/kg) а изгарянето ѝ е напълно бзотпадно - отпада нуждата от скъпото транспортиране на суровина до ТЕЦ-а и обратното трупане на отпадък върху гигантски табани, какъвто е случаят с лигнита . SGB може да се компактира като се пресова във вид на пелети и брикети като енергиен склад с плътност от около 700kg/m³ и калоричност от 4,200kW/m³. Излишъците могат да се продават и транспортират лесно до други консуматори .

Автор: Emil Mihaylov (12.01.2024 10:09)

Становище на Института за Биомаса и Биогорива - ИББ

ИББ смята, че към публикувания Проект трябва да се добави и Инженерната Сврѣхбързорастяща Биомаса (SGB) - biomass.alle.bg , добивана върху многоетажни рафтове в хипер-интензивни Вертикални Многоетажни Аквапонни Ферми (В-Ферми) - подобни на В-Фермите на фирмата Aerofarms Inc. - aerofarms.com, произвеждащи по над 20 реколти годишно различни зеленолистни растения като марули и др. Нашата SGB-Технология предвижда в такива ферми да се отглеждат специално селектирани сврѣхбързорастящи хибриди на Бамбук (1,5м/24ч.), Кафяво Водорасло Гигантски Келп (*Macrocystis Pyrifera*) - расте със скорост 61см/ден, Волфия (*Wolffia Arrhiza*) - удвоява биомасата си на всеки 24 ч., Кудзу (*Pueraria Montana*) - 33см/ден, BSF-Ларва - 10,000 пъти за 14 дни и др. Така добитата биомаса няма нищо общо нито с горската, нито със селскостопанската или каквато и да било отпадна или друга такава . Например, количеството биомаса което създава един бор за 50 години живот е равно на количеството биомаса, произведено само за три часа от бързорастящ бамбук, отглеждан върху многоетажни рафтове с обща площ от 800м² .

История

Начало на обществената консултация - 10.01.2024

Приключване на консултацията - 09.02.2024

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.